

Μαρούσι, 25 Ιουνίου 2019

Χαιρετισμός του Αντιπροέδρου της ΑΔΑΕ

κ. Μιχάλη Σακκά

4rd DATA PRIVACY & PROTECTION CONFERENCE

Μεταφέροντας τους χαιρετισμούς του νέου Προέδρου της ΑΔΑΕ, κ. Χρήστου Ράμμου, σας ευχαριστούμε για την πρόσκληση προς την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών και σας συγχαίρω για την επιτυχημένη διοργάνωση του Συνεδρίου σας που έχει καταστεί ήδη μετά από τρεις χρονιές θεσμός. Σε μια αγορά, στην οποία μέσα από τις ραγδαίες εξελίξεις στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών αναδύονται συνεχώς νέες απειλές και προκλήσεις για την ασφάλεια, αλλά και νέοι, ολοένα αυξανόμενοι κίνδυνοι για τον ιδιωτικό βίο, η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των στελεχών του κλάδου, καθώς και των επιστημόνων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και του ιδιωτικού βίου εν γένει, αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την αποτελεσματική προσαρμογή στις νέες συνθήκες, προκειμένου να δρέψουμε τους καρπούς της σύγχρονης εποχής, της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης. Αυτό καθιστά το παρόν Συνέδριο, με την πλούσια και επίκαιρη θεματολογία και τις εισηγήσεις εξειδικευμένων επιστημόνων και επαγγελματιών, ακόμη πιο σημαντικό για την ενημέρωση και τη δικτύωση των συμμετεχόντων.

Επιτρέψτε μου μια σύντομη αναφορά στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, την οποία εκπροσωπώ. Η ΑΔΑΕ είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή. Συστάθηκε με το άρθρο 19 του Συντάγματος με κύριο σκοπό την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών, του θεμελιώδους αυτού ατομικού δικαιώματος που κατοχυρώνει το Σύνταγμα της χώρας.

Η προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών προϋποθέτει αποτελεσματική αντιμετώπιση των ψηφιακών απειλών οι οποίες, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, αναδύονται ακατάπαυστα από τις νέες υπηρεσίες επικοινωνίας που αναπτύσσονται και προσφέρονται συνεχώς. Για παράδειγμα, τέτοιες προκλήσεις αφορούν ευρέως διαδομένες πλέον υπηρεσίες επικοινωνίας, όπως η υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που προσφέρεται μέσω cloud, υπηρεσίες που βασίζονται σε τεχνολογίες όπως το voice/video over IP (π.χ. Skype, Viber, κλπ), τις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Twitter, Facebook, κλπ), τις υπηρεσίες Over the Top (OTT), καθώς και οι υπηρεσίες Internet of Things (IoT).

Ο αληθινός και ο ψηφιακός κόσμος και η αλληλεπίδρασή τους διαμορφώνουν μια συνθήκη αυξημένης πολυπλοκότητας, πρέπει να πω, μέσα στην οποία καλούμαστε να προστατεύσουμε τον ιδιωτικό βίο των πολιτών. Οι δραστηριότητες της ΑΔΑΕ που περιλαμβάνουν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους στους παρόχους και σε εθνικές Αρχές, επιμελή διερεύνηση καταγγελιών από τους πολίτες, δημοσιοποίηση συστάσεων και οδηγιών, και συνεργασία με ευρωπαϊκές αρχές και οργανισμούς, έχουν στόχο την

ανταπόκριση στις νέες τεχνολογικές προκλήσεις σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών.

Εξ' ίσου, αν όχι περισσότερο, σημαντικό είναι η παρακολούθηση της διαδικασίας άρσεων του απορρήτου, επί τη βάση δικαστικών βουλευμάτων. Στον τομέα αυτό πολλά μένουν ακόμα να γίνουν και είναι απαραίτητη η εντονότερη εμπλοκή της ΑΔΑΕ. Και γιατί όχι, η νομοθέτηση για έλεγχο από την ΑΔΑΕ της νομιμότητας της άρσης του απορρήτου, που είχαμε προτείνει.

Η ΑΔΑΕ έχει εστιάσει στην πρόληψη, και γι' αυτό έχει επιμείνει στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας ασφάλειας στους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών αλλά και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Στα 15 χρόνια λειτουργίας της, η Αρχή έχει θεσπίσει Κανονισμούς, που επιβάλλουν την εφαρμογή πολιτικών ασφάλειας από τους παρόχους. Και βεβαίως οι εταιρίες ελέγχονται από την Αρχή για την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας που προβλέπονται από τους Κανονισμούς.

Παράλληλα, η ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τους κινδύνους για το απόρρητο των επικοινωνιών και τα μέτρα αυτοπροστασίας που θα πρέπει να εφαρμόζονται είναι πάντοτε στους πρωταρχικούς στόχους της ΑΔΑΕ και η πρόσφατη ενημερωτική καμπάνια της Αρχής ήταν εκτεταμένη. Μεταξύ άλλων δράσεων, η ΑΔΑΕ δημιούργησε δύο ραδιοφωνικά μηνύματα, τα οποία μεταδόθηκαν από ραδιοφωνικούς σταθμούς σε όλη την επικράτεια, ψηφιακό video, οργάνωσε εκδήλωση ενώ στην ιστοσελίδα της Αρχής, υπάρχει ενημερωτικό portal με πολλές πληροφορίες για τους ψηφιακούς χρήστες.

Όμως, το δικαίωμα στον ιδιωτικό βίο απειλείται όχι μόνο από τους ψηφιακούς κινδύνους ή από την ικανότητα των ψηφιακών χρηστών να

εφαρμόζουν μέτρα αυτοπροστασίας, αλλά και από πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα, όπως καταδεικνύεται από τα πολυσυζητημένα σκάνδαλα (βλέπε *Facebook, Cambridge Analytica* κλπ).

Το ζήτημα αυτό, μεταξύ άλλων, επιχειρεί να αντιμετωπίσει η Ευρώπη με ένα νέο Κανονισμό, γνωστό ως Κανονισμός *ePrivacy*, ο οποίος θα αντικαταστήσει την Οδηγία 2002/58/EC, και θα διευρύνει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο σχετικά με τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, και θα διασφαλίσει ότι κατοχυρώνεται η εμπιστευτικότητα των επικοινωνιών, όπως προβλέπεται και στο άρθρ. 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Και όταν λέω διευρύνει εννοώ ότι, πέρα από τις παραδοσιακές μορφές τηλεπικοινωνίας, ο νέος Κανονισμός *ePrivacy* θα καλύπτει όλων των ειδών τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, όπως *email, apps, instant messaging, spam, online direct advertising* με ενοποιημένους κανόνες για όλα τα κράτη-μέλη. Μεταξύ άλλων, συζητείται η ρύθμιση να απαιτείται ρητή συγκατάθεση των χρηστών για τη συλλογή των δεδομένων τους ή για την εγκατάσταση κώδικα παρακολούθησης (*cookie*) στις συσκευές τους από ηλεκτρονικές υπηρεσίες όπως το *Skype* ή το *WhatsApp*.

Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η Γερμανίδα ευρωβουλευτής Μπίργκιτ Σίπελ, που έπαιξε ηγετικό ρόλο στη σύνταξη του νέου Κανονισμού, «Με ένα κλικ μπορείς να χειραγωγήσεις εκατοντάδες χιλιάδες ή και εκατομμύρια ανθρώπους, είτε ξέρεις τα ονόματά τους είτε όχι. Γι' αυτό η προστασία του

ιδιωτικού βίου γίνεται ολοένα πιο σημαντική, ιδίως στο ψηφιακό περιβάλλον».

Όπως είναι ευνόητο, οι εταιρίες τα οικονομικά συμφέροντα των οποίων θίγονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, συσπειρώνονται σε μια εκστρατεία πίεσης στα Ευρωπαϊκά όργανα, επιτυγχάνοντας μεγάλη καθυστέρηση στην υιοθέτηση του τελικού κειμένου του Κανονισμού. Για παράδειγμα, η Ένωση των εταιρειών Τεχνολογίας *Digital Europe* και η Ένωση *Interactive Advertising Bureau Europe*, εξασκούν ισχυρό λόμπινγκ.

Έτσι, το σχέδιο για τον νέο κανονισμό *ePrivacy*, που προτάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιανουάριο 2017 και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, βρίσκεται τα τελευταία δύο χρόνια, στο Συμβούλιο της ΕΕ, όπου μελετάται από τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων των 28 κρατών μελών, χωρίς να έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι διαβουλεύσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ και εύχομαι καλή επιτυχία στο ενδιαφέρον αυτό Συνέδριο.